

POETIN

• door Gerard Kramer

IN DE BIJBEL?

WORDT POETIN IN DE BIJBEL GENOEMD? EEN INTERESSANTE VRAAG! NATUURLIJK TREF- FEN WE ZIJN NAAM NIET LETTERLIJK AAN. MAAR WORDT HIJ MISSCHIEN ZONDER NAAM OF MET EEN ANDERE NAAM AANGEDUID? EN ZO JA, HOE WORDT ZIJN LAND DAN GE- NOEMD? DAAROM ZULLEN WE ONZE VRAAG MOETEN VERBREDEN. ZIJN ER HOOFDSTUK- KEN IN DE SCHRIFT WAAR MOGELIJK DE TOEKOMST VAN DE MACHTIGE STAAT RUSLAND WORDT BESCHREVEN? EN WAAR OOK EEN BELANGRIJK LEIDER WORDT GENOEMD?¹

1 De Schriftuitleg in dit artikel gaat terug op een door mij op 24 november 2012 in Brunssum gehouden Bijbellezing.

Daniël 8

In het boek Daniël is de grote vijand van Israël, zowel vroeger als nu als in de toekomst, de koning van het Noorden, oftewel Syrië (eventueel in combinatie met Assyrië, het huidige Irak). Ik begin daarom met een gedeelte uit Daniël 8:

‘De ram die gij gezien hebt, met de twee horens, doelt op de koningen der Meden en Perzen, en de harige geitenbok op de koning van Griekenland en de grote horens die tussen zijn ogen stond, dat is de eerste koning [opmerking: d.i. Alexander de Grote, 356-323 v.C.]. En dat die afbrak en er vier in zijn plaats kwamen te staan: vier koninkrijken zullen uit het volk ontstaan, doch zonder zijn kracht’ (vs.20-22).

Zo is het inderdaad gegaan. Toen Alexander stierf - dat is dat afbreken; hij was nog maar 33 jaar oud - zijn zijn vier generaals zich als zijn opvolgers gaan presenteren, maar zij waren niet zo sterk als Alexander zelf.

‘En in het laatst van hun koningschap, als de boosdoeners de maat hebben vol gemaakt, zal er een koning opstaan, hard van aangezicht en bedreven in listen. En zijn kracht zal sterk zijn (maar niet door eigen kracht) en op ontstellende wijze zal hij verderf brengen, en wat hij onderneemt zal hem gelukken; machtigen zal hij verderven, ook het volk der heiligen. En door zijn sluwheid zal hij het bedrog dat hij aanwendt, doen gelukken; hij zal zich in zijn hart verheffen, en onverhoeds velen verderven. Ook tegen de Vorst der vorsten zal hij optreden, doch zonder mensenhanden zal hij vernietigd worden. En het gezicht van de avonden en de morgens, waarvan gesproken werd, dat is waarheid. Gij nu, houd het gezicht verborgen, want het ziet op een verre toekomst. En ik, Daniel, was uitgeput en was enige dagen ziek; daarna stond ik op en verrichtte de dienst bij de koning. En ik was verbijsterd over het gezicht, maar niemand merkte het (vs.23-27).

In dit gedeelte lezen we over een koning in een van de gebieden die oorspronkelijk door Alexander de Grote was bestuurd. Eén van die gebieden was Syrië. En van één van die Syrische koningen hebben we zojuist in een redelijk uitvoerig relaas gezien dat deze man vreselijke dingen zou gaan doen, ook in Israël, maar - en dat is waar het mij om gaat - in vers 24 staat *‘zijn kracht zal sterk zijn, maar niet door eigen kracht.*

Deze woorden zijn nog niet vervuld. Er is geen Syrische koning in de oudheid aanwijsbaar van wie deze dingen kunnen worden gezegd. Dat kan alleen maar betekenen dat hier over de toekomst gesproken wordt. De grote vraag is dan: dank zij wie zal deze man zo sterk zijn? Van wie is die kracht aan wie de koning van het Noorden zijn kracht zal ontlennen? Is er dan nog een macht, die krachtiger is dan de koning van het Noorden, en die deze koning kracht zal geven?

Ezechiël

Diverse bijbelgetrouwe Schriftuitleggers denken dat het antwoord op deze vraag te vinden is in Ezechiël 38 en een deel van 39. Ik laat deze gedeelten hier volgen:

Ezechiël 38

1 Het woord des Heren kwam tot mij: 2 Mensenkind, richt uw aangezicht tegen Gog in het land Magog, de grootvorst van Mesek en Tubal; profeteer tegen hem, 3 en zeg: zo zegt de Here Here: zie, ik zal u, Gog, grootvorst van Mesek en Tubal! 4 Ik zal u komen halen,

haken slaan in uw kaken en u doen uittrekken met uw gehele leger: paarden en ruiters, allen volledig uitgerust, een grote schare, met grote en kleine schilden, allen vertrouwd met het zwaard; 5 ook Perzen, Ethiopiërs en Puteeërs, allen met schild en helm; 6 Gomer en al zijn krijgsbenden; Bet-togarma ver in het noorden met al zijn krijgsbenden; vele volken met u.

7 Maak u gereed en rust u toe, gij met al de scharen die zich bij u gevoegd hebben; wees gij hun tot een leidsman.

8 Na geruime tijd zult gij een bevel ontvangen; in toekomstige jaren zult gij optrekken tegen het land dat zich van de krijg hersteld heeft, [een volk] dat uit het gebied van vele volken bijeengebracht is op de bergen Israëls die tot een blijvende wildernis waren geworden, maar het is uit de volken uitgeleid; allen wonen zij in gerustheid. 9 Dan zult gij optrekken als een opkomend onweer; gij zult zijn als een wolk die de aarde bedekt, gij met al uw krijgsbenden, en vele volken met u. 10 Zo zegt de Here Here: Te dien dage zullen er plannen in uw hart opkomen; gij zult een boze aanslag beramen, - 11 gij zult zeggen: ik zal optrekken tegen een land van dorpen, een overval plegen op vreedzame lieden, die in gerustheid wonen, allen zonder muur, grendels of poorten, 12 om buit te maken en roof te plegen, om uw hand te keren tegen de weer bewoonde puinhopen en tegen een natie die uit het gebied der volken bijeengebracht is, die have en goed heeft verworven, die op de navel der aarde woont.

13 Seba, Dedan, de handelaars en al de machtigen van Tarsis zullen tot u zeggen: Komt gij om buit te maken; hebt gij uw schare bijengeroepen om roof te plegen, om zilver en goud weg te slepen, om have en goed te bemachtigen, om een grote buit te maken? 14 Daarom, profeteer, mensenkind, en zeg tot Gog: Zo zegt de Here Here: zult gij het niet gewaarworden, te dien dage als mijn volk Israël in gerustheid woont? 15 Dan zult gij komen uit uw woonplaats uit het verre noorden, gij en vele volken met u, allen ruiters, een grote schare en een talrijk leger, 16 en gij zult optrekken tegen mijn volk Israël als een wolk die het land bedekt. In toekomstige dagen zal het geschieden, dat Ik u doe optrekken tegen mijn land, opdat de volken Mij leren kennen, wanneer Ik Mij voor hun ogen aan u, o Gog, de Heilige betonen zal. 17 Zo zegt de Here Here: Zijt gij het, van wie Ik in vroegere dagen gesproken heb door de dienst van mijn knechten, de profeten van Israël, welke in die dagen jarenlang geprofeteerd hebben, dat Ik u tegen hen zou doen optrekken? 18 Maar te dien dage, wanneer Gog komt in het land van Israël, luidt het woord van de Here Here, dan zal mijn grimmigheid opstijgen in mijn neus, 19 en in mijn naijver, in het vuur mijner verbolgenheid, zal Ik spreken: Waarlijk, te dien dage zal een zware aardbeving het land van Israel teisteren. 20 Ja, beven zullen voor Mij de vissen der zee, het gevogelte des hemels, het gedierte des velds en al het kruipend gedierte dat

op de aardbodem kruipt en alle mensen die op de aarde leven; de bergen zullen neerstorten, de bergwanden zullen vallen, elke muur zal ter aarde storten.

21 Dan zal Ik op al mijn bergen het zwaard tegen hem oproepen, luidt het woord van de Here Here; het zwaard van de een zal tegen de ander zijn. 22 Ik zal met hem in het gericht treden door pest en door bloed; stromende regen en hagelstenen, vuur en zwavel zal Ik doen neerregenen op hem, op zijn krijgsbenden en op de vele volken die met hem zijn. 23 Ik zal Mij groot en heilig betonen en Mij doen kennen ten aanschouwen van vele volken; en zij zullen weten, dat Ik de Here ben.

Ezechiël 39 (enkele verzen)

1 Gij nu, mensenkind, profeteer tegen Gog en zeg: Zo zegt de Here Here: zie, Ik zal u, Gog, grootvorst van Mesek en Tubal! 2 Ik zal u komen halen en u voortdrijven, u doen optrekken uit het verre noorden en brengen op de bergen van Israël. 3 Dan zal Ik de boog uit uw linkerhand slaan en de pijlen uit uw rechterhand doen vallen. 4 Op de bergen van Israël zult gij vallen, gij met al uw krijgsbenden en de volken die met u zijn (...).

9 Dan zullen de inwoners van de steden van Israël uitgaan en de brand steken in het wapentuig: kleine en grote schilden, bogen en pijlen, knotsen en speren. Zeven jaar lang zullen zij daarmee hun vuur stoken (...).

11 Te dien dage zal Ik aan Gog een plaats geven, waar zijn graf zal zijn in Israël: het dal der doortrekkenden, ten oosten van de zee; en dat zal de weg versperren aan wie erdoor willen trekken. Daar zal men Gog met heel zijn menigte begraven en men zal het noemen: het dal van Gogs menigte.

12 Het huis Israëls zal hen begraven om het land te reinigen, zeven maanden lang.

Uitleg van Ezechiël 38-39

Als wij in Daniël 8 gelezen hebben over de koning van het noorden, dan moeten we dat noorden bekijken vanuit Israël. En als Daniël van een toekomstige Syrische koning zegt dat hij sterk is, maar niet door eigen kracht, dan denk ik zelf dat we die grote machthebber die in de toekomst Syrië zal steunen tegen Israël terugvinden in Ezechiël 38 en 39.

Wie is Gog?

Voorafgaand aan Ezechiël 38 vinden we eerst het toekomstig herstel van Israël in het land. Eerst een politiek en daarna een geestelijk herstel. Hoofdstuk 37 eindigt met de toezegging dat Israël veilig in het eigen land is en een

heiligdom zal hebben voor de God van Israël. En dan komt daar ineens dat merkwaardige tweetal hoofdstukken. Ezechiël moet profeteren tegen – en dan krijgen we eerst een naam, mogelijk een titel – Gog. Dan een gebied: het land Magog. En dan staat er in de meeste Nederlandse vertalingen: grootvorst van Mesech en Tubal. Het is zeer waarschijnlijk dat dit ook de juiste vertaling is. Volgens sommigen is het hier gebruikte woord ‘ros’ echter niet de aanduiding voor een hoofdvorst, een belangrijk vorst, een grootvorst, maar een eigennaam. Als dit zo is, dan zou dat een hint kunnen zijn dat het hier inderdaad gaat om een vroege aanduiding van Rusland. Een enkele vertaling, en in Nederland is dat de Willibrordvertaling – Engelse vertalingen doen het vaker – vertaalt dan ook: *Mensenkind, richt uw aangezicht tegen Gog, in het land van Magog de vorst van Ros, Mesech en Tubal*². Daarnaast zijn er uitleggers die weliswaar geloven dat het hier om Rusland gaat, terwijl zij toch ‘hoofdvorst’ vertalen, en Mesech en Tubal laten staan.

Mesech en Tubal

Wie of wat zijn Mesech en Tubal? Deze namen komen we al tegen in Genesis 10, in de zogenoemde volkerentafel. En in die volkerentafel staat, nadat in vers 1 de zonen van Noach worden genoemd, Sem, Cham en Jafeth: *‘Hun werden namelijk zonen geboren na de vloed, in vers 2: De zonen van Jafet waren Gomer, Magog, Madai, Jawan, Tubal, Mesech en Tiras. 3 En de zonen van Gomer waren Askenaz, Rifat en Togarma.*

We vinden in Ezechiël 38 dus nazaten, volken, die afstammen van Jafeth. Welke volken zijn dat? En waar woonden die volken vroeger? Sommigen stellen namelijk dat in vers 2 Mesech en Tubal verwijzingen zijn naar Moskou en Tobolsk, de hoofdsteden van respectievelijk Europees en Aziatisch Rusland. Dat zou heel goed kunnen, maar oorspronkelijk woonden deze volken een stuk zuidelijker. Maar ook toen woonden ze wel degelijk in het gebied dat uiteindelijk, ver na Ezechiël, onder het gezag stond van Rusland, c.q. de Sovjet-Unie. Zo vindt u bijvoorbeeld ook in

dit hoofdstuk, bijv. in Ezechiël 38:6, Togarma, Beth-Togarma, ver in het noorden met al zijn krijgsbenden. Sommigen leggen Togarma uit als de Armeniërs. En ook Armenië is deel geweest van de Sovjet-Unie. De Puteeërs in vers 5 staan voor de Libiërs; dan worden er ook Ethiopiërs en Perzen genoemd – de Perzen hebben nog geen deel uitgemaakt van de Sovjet-Unie, maar ze zijn wel altijd onder de invloedssfeer (zo noemen de historici dat) van Rusland en de voormalige Sovjet-Unie geweest. Veel uitleggers zeggen: Die volken hebben misschien vroeger dichterbij Israël gewoond dan later toen ze kennelijk een stuk noordelijker zijn gaan wonen; maar zelfs iemand uit de eerste eeuw na Christus, de Jood Flavius Josephus³, zegt al: Magog is het gebied van de Scythen, en dat is het huidige Oekraïne. Dus hij lokaliseerde al zonder probleem Magog in het zuiden van wat wij tegenwoordig het gebied van de voormalige Sovjet-Unie zouden noemen.

Islamitische staten

Er zijn uitleggers die zeggen: is het niet interessant dat vele van deze volken nou juist in het zuiden van de voormalige Sovjet-Unie hebben gewoond? Dat zijn die landen, die tegenwoordig Islamitisch zijn. Dus mensen die de Islam graag terug zouden willen vinden in de profetie zouden weleens op hun wenken bediend kunnen worden. Deze Islamitische staten trekken onder het gezag van Gog uiteindelijk op tegen Israël in de verwachting daar buit aan te treffen. Maar ... ze zullen er een graf vinden. Dus landen

² Zie ook de Septuaginta, en daarnaast o.a. H.L.Heijkoop, *De toekomst volgens de profetiën van Gods Woord*, Winschoten z.j., p.72.; F.W.Grant, , Ezeziel, in *The Numerical Bible*, Neptune, New Jersey, Fourth Printing 1977, pp.213v.; W.Kelly, *Notes on Ezekiel*, in *The Bible Treasury*, Vol. X (1874), p.129.

³ Flavius Josephus, *Joodse Oudheden* I, 123.

als Tadjikistan, Kazachstan, maar ook bevriende landen als Perzië, het huidige Iran, die hier ook worden genoemd, zijn zonder uitzondering landen waar de Islam momenteel de toonaangevende religie is. Eigenlijk is, simpel gezegd, van de voormalige Sovjet-Unie het grootste land dat niet specifiek Islamitisch is, Rusland zelf! Voor de rest zijn alle vazalstaten, alle bondgenoten, staten waar de Islam belangrijk is.

Tot drie keer toe vinden we hier dat Gog niet zomaar 'in het noorden' wordt gelokaliseerd, maar 'ver in het noorden'. Zie bijv. Ezechiël 38:6,15 en 39:2. Hoe dan ook, hier is een vorst, heel ver weg, van wie onmiddellijk gezegd wordt dat de Heer boos op hem is. In 38:3 staat *Ik zal u Gog!* En hoewel wij verderop lezen over zijn plannen, zal onmiddellijk duidelijk worden dat die vorst wel *denkt* allerlei plannen te hebben en die te kunnen gaan realiseren, maar dat er in werkelijkheid Iemand is die precies bepaalt wat Gog gaat doen. Het begint met Gods kant van het verhaal, waarvan Gog geen weet heeft.

God zegt in 38:4 *Ik zal u komen halen, haken slaan in uw kaken en u doen uittrekken met uw gehele leger: paarden en ruiters, allen volledig uitgerust, een grote schare, met grote en kleine schilden, allen vertrouwd met het zwaard.* Vervolgens worden die volken opgesomd, en in vers 6 staat *vele volken met u.*

Waar gaat de aandacht van Gog naar uit, daar vanuit het verre noorden? Want aan de ene kant is het God die hem trekt, maar aan de andere kant is hij een persoon die zijn eigen beslissingen neemt: 38:8 *Na geruime tijd zult gij een bevel ontvangen; in toekomstige jaren zult gij optrekken tegen het land dat zich van de krijg hersteld heeft, [een volk] dat uit het gebied van vele volken bijeengebracht is op de bergen Israëls die tot een blijvende wildernis waren geworden, maar het is uit de volken uitgeleid; allen wonen zij in gerustheid.* 9 *Dan zult gij optrekken als een opkomend onweer; gij zult zijn als een wolk die de aarde bedekt, gij met al uw krijgsmannen, en vele volken met u.*

De ambitie van Gog

Waar gaat Gog met zijn legermacht dus naar toe? Naar Israël! Want dat is het volk dat wordt aangeduid in vers 8. En wat wil Gog? Zie vers 10: *een boze aanslag beramen.* - En het interessante is dat de Heer precies weet wat Gog zal denken en zeggen. In vers 11 staat: *Gij zult zeggen: ik zal optrekken tegen een land van dorpen, een overval plegen op vreedzame lieden, die in gerustheid wonen, allen zonder muur, griendels of poorten - 12 om buit te maken en roof te plegen, om uw hand te keren tegen de weer bewoonde puinhopen en tegen een natie die uit het gebied der volken*

bijeengebracht is, die have en goed heeft verworven, die op de navel der aarde woont.

En dan zullen ook handelaars tegen hen zeggen: (vers 13b) *Komt gij om buit te maken; hebt gij uw schare bijengeroepen om roof te plegen, om zilver en goud weg te slepen, om have en goed te bemachtigen, om een grote buit te maken?* Dat is dus wat Gog wil: Israël beroven. En daar heeft hij een verre reis voor over, volgend op een jarenlange voorbereiding, want er is ook sprake van een 'geruime tijd' (vs.8). En als dat dan gebeurt, dan zal Gog het land binnenvallen en dan gaat plaatsvinden wat voorzgd wordt in vers 16: *En gij zult optrekken tegen mijn volk Israel (zegt de Heer) als een wolk die het land bedekt. In toekomstige dagen zal het geschieden, dat Ik u doe optrekken tegen mijn land* - en dan zien we dat God zelf ook een doel heeft. Gog heeft als doel: graaien, roven, plunderen, materiële rijkdom. Maar in vers 16 tweede helft wordt het doel dat God zelf heeft, beschreven: *opdat de volken Mij leren kennen, wanneer Ik Mij voor hun ogen aan u, o Gog, de Heilige betonen zal.* Dat is Gods programma! Het loopt goed af. God heeft een plan. Gog denkt: Ik organiseer, ik bereid voor op een oorlog. Je leest hele opsommingen van paarden en ruiters - grote scharen - over schilden, over volken die onder zijn gezag vallen, volken die meegaan, en uiteindelijk zegt God: 'Het is Mijn volk, waar je naar toe gaat! En dat doel van jou, ach... Ik zal Mij voor hun ogen, voor de ogen van al die volken die meegaan aan jou o Gog, de Heilige betonen' (vers 16).

Wanneer gaat dit gebeuren?

Wanneer gaat dit gebeuren? Wanneer krijgt Israël deze gigantische legermacht over zich heen? Dat is geen eenvoudige vraag. Als we geloven dat Ezechiël chronologisch profeteert, dan zien we dat de Heer eerst met allerlei vijanden van Israël afrekent. Vervolgens wordt in hoofdstuk 36 het geestelijke herstel van Israël voorzgd, en in hoofdstuk 37 blijkt dat voorafgaand aan dat geestelijke herstel een politiek herstel in ongeloof zal plaatsvinden. Als in de tweede helft van hoofdstuk 37 zelfs gesproken is over de hereniging van Israël en Juda, komen de hoofdstukken 38 en 39. In hoofdstuk 40 zitten we vervolgens onmiskenbaar in het vrederijk: dan wordt er gesproken over de afmetingen van de nieuwe tempel en de eredienst in de nieuwe tempel. Waar moeten we hoofdstuk 38 en 39 plaatsen? Welke kenmerken van Israël treffen we in deze hoofdstukken aan? We zien in vers 38:8b dat Gog zal optrekken tegen het land dat zich van de krijg hersteld heeft, [een volk] dat uit het gebied van

vele volken bijeengebracht is op de bergen van Israël. De conclusie lijkt gewettigd dat de hereniging van de stammen naar één natie dan inmiddels achter de rug is. Het land heeft zich van de oorlog hersteld. En dan de laatste zin van vers 8 *het is uit de volken uitgeleid* - het staat er dus nog een keer - *allen wonen zij in gerustheid*. Dan volgt in vers 11: *Gij zult zeggen: ik zal optrekken tegen een land van dorpen, een overval plegen op vreedzame lieden, die in gerustheid wonen, allen zonder muur, grendels of poorten...* Doet Israël dat momenteel? Kun je het Israël van nu, een Israël van vóór de opname van de Gemeente, aanduiden als een land dat zich van de oorlog hersteld heeft? Dat lijkt me moeilijk vol te houden. *Dat uit het gebied van vele volken bijeen gebracht is?* Voor een heel groot deel wel. *Allen wonen zij in gerustheid*. Is alweer iets moeilijker. Niet om je dat voor te stellen, daar gaat het niet om. Maar kijken we naar Israël nu – onlangs werd er nog een negatief reisadvies gegeven voor wat betreft de toeristenreizen. Omdat het daar zo heerlijk rustig is? Hier staat: *Allen wonen zij in gerustheid*. En dan staat er in vers 11: *Ik zal optrekken tegen een land van dorpen een overval plegen op vreedzame lieden, die in gerustheid wonen, allen zonder muur, grendels of poorten*. Ik heb een uitleg gelezen die zei: Nou dat klopt, dat zijn de kibboetsen, opgericht na 1948! Dat is een interessante gedachte, maar is dat vol te houden als je kijkt naar het Israël van nu? Wonen allen daar als vreedzame lieden? Het eerste wat opvalt als je op dit moment in Israël bent, is het grote aantal soldaten dat daar rondloopt. Je kunt geen busstation of winkelcentrum betreden of er patrouilleren soldaten. Vreedzame lieden? Niet direct. *Die in gerustheid wonen, allen zonder muur, grendels of poorten...* dat staat er nog een keer en dan staat er in vers 14 aan het eind: *zult gij het niet gewaarworden, te dien dage als mijn volk Israel in gerustheid woont?* 15 *Dan zult gij komen uit uw woonplaats uit het verre noorden*. Ik vind de conclusie terecht van uitleggers die zeggen: Dit is de toestand vlak voor of aan het begin van het Vrederijk. Dat is aan de ene kant een rare gedachte; als je aan dat rijk denkt als een rijk dat van de ene op de andere dag aanbreekt. Maar is die voorstelling correct? In het OT zien we David en zijn zoon Salomo. En ik noem expres even David, omdat in hoofdstuk 37 staat dat de vorst van Israël die zal regeren als het volk zich herenigt in het land bevindt, David wordt genoemd. Kijkt u bijv. in Ezech.37:24 *En mijn knecht David zal koning over hen wezen; een herder zal er voor hen allen zijn*. En in vers 25 staat het nog een keer. *Zij zullen wonen in het land dat Ik aan mijn knecht*

Jakob gegeven heb en waarin hun vaders gewoond hebben; ja, zij zullen daarin wonen, zij, hun kinderen en hun kindskinderen, tot in eeuwigheid, en mijn knecht David zal hun voor eeuwig tot vorst zijn. Er worden over die David ook een aantal andere dingen gezegd waaruit blijkt dat dit niet uitsluitend een verwijzing is naar de Heer Jezus Zelf, maar blijkbaar naar een vertegenwoordiger van Hem, ook uit het geslacht van David, die daar zal regeren. Waarom begin ik daar nu ineens over? Vergelijkt u eens de regering van David met die van Salomo. Beiden zijn typen van de Heer Jezus. David is een type van de Heer Jezus in Zijn verwerping, en Salomo is een type van de Heer Jezus als de ware Vredevorst - onder Salomo was er geen oorlog. Maar hoe zien we de overgang van een verworpen Christus naar een Christus die in heerlijkheid zal regeren? Hoe begon Salomo's regering? Was dat meteen een soort Vrederijk, waar iedereen onder zijn eigen vijgenboom en wijnstok zat? Nee, Salomo is begonnen met de vijanden van zijn vader David te verslaan. Het Vrederijk zou best kunnen beginnen met de afrekening met de laatste politieke vijand van Israël. Woont Israël straks dan niet veilig? Hebben ze straks niet een Messiaanse vorst in hun midden? Jazeker, maar u leest hier ook niet dat er ook maar een haar van een Israëliet wordt gekrenkt. Er wordt wel opgetreden tegen de vijanden, ja tegen de hoofdvijand van Israël. Maar Israël zelf is en blijft hier veilig.

Een andere visie

Er zijn uitleggers die zeggen: dit is wel mooi bedacht en er staan ook wel een paar hints in het Oude Testament als je kijkt naar Salomo als voorafschaduw van de Heer Jezus. Maar we hebben twee pijlen op onze boog hier tegen in. Ik zal ze u noemen. Kijkt u eens in hoofdstuk 39:9 *Dan zullen de inwoners van de steden van Israël uitgaan en de brand steken in het wapentuig: kleine en grote schilden, bogen en pijlen, knotsen en speren. Zeven jaar lang zullen zij daarmee hun vuur stoken*. Zulke uitleggers zeggen triomfantelijk tegen mensen die erover denken als ik: 'En wat doe jij dan met die zeven jaar? Vallen die dan ook in het Vrederijk?'. Zij achten dit niet waarschijnlijk. Zij beschouwen deze zeven jaren als een afsluiting, en pas daarna kan het Vrederijk beginnen. Zij verwijzen voor die zeven jaar naar de laatste jaarweek van Daniël 9. Dat is overigens een onderwerp apart. De laatste jaarweek van Daniël is de jaarweek waarin ook de Grote Verdrukking plaatsvindt. En, zeggen deze uitleggers: die zeven jaar hier lijken ons samen te vallen met de laatste

van die zeventig jaarweken van Daniël 9, en daarna begint pas echt het Vrederijk. Met andere woorden: Je moet het einde van Gog en zijn legermacht niet aan het *begin* van het Vrederijk plaatsen, maar nog net *ervoor*. Het meningsverschil is dus ook weer niet zo groot. Sommigen voegen daaraan toe: wat doe jij dan met die *zeven maanden* in vers 12? Want ze zullen niet alleen maar *zeven jaren* gaan stoken met de wapens en wat daarvan over is, maar ze zullen ook nog eens *zeven maanden* lang nodig hebben om al die doden te begraven. *Het huis Israëls zal hen begraven om het land te reinigen, zeven maanden lang.*

Er zijn ook uitleggers die er precies tussenin gaan. We onderscheiden dus de volgende visies:

Visie A (die ik heb verdedigd): de inval van Gog vindt plaats *aan het begin* van het Vrederijk;

Visie B: de inval van Gog vindt plaats *zeven jaar voorafgaand* aan het vrederijk (dus de hele laatste jaarweek van Daniël zal hiermee gevuld worden, inclusief de zeven jaar stoken). Dan de synthese:

Visie C: Je kunt ook precies halverwege de genoemde 70^e jaarweek van Daniël gaan zitten⁴. Want in de tweede helft van de 69^e jaarweek zal in Israël alles zeer moeilijk worden. En dat is volgens deze uitleggers de periode van de Antichrist en de koning van het noorden; een moeilijke tijd dus, waarin Israël ook nog eens een keer de Russen over zich heen krijgt.

Grote vraag blijft natuurlijk: hoe zit dat dan met die vredelievende mensen die daar zo op hun gemak zitten in die dorpen, in gerustheid, zonder grendels, zonder muur? U begrijpt, ik ben nu weer bezig om vanuit mijn eigen visie - die ik ook niet van mezelf heb - wat kritische vragen te stellen. Welnu, daar hebben deze uitleggers natuurlijk ook over nagedacht.. Hun visie is dat het land dat zich van de krijg hersteld heeft (vers 8), de aanduiding is van Israël na 1948! Want toen is er een staat Israël opgericht; toen was de feitelijke oorlogssituatie waarin het volk zich eeuwenlang had bevonden, afgesloten. Mijn reactie is: Je kon dat jaren geleden misschien zeggen, maar Israël heeft sinds 1948 *minimaal vijf oorlogen meegemaakt!* Het is moeilijk vol te houden dat het zich van de oorlog heeft hersteld. Telt u daarbij ook nog eens de beide Golfoorlogen en de Intifada vanaf 1988 en u zit al op minimaal zeven grote oorlogssituaties.

Met andere woorden: ik vind dat aan de visie dat het einde van Gog *voorafgaand* aan het Vrederijk zal plaatsvinden, nogal wat bezwaren kleven.

Wat overkomt Gog?

Wat gaat er nu feitelijk met Gog in Israël gebeuren?

Ezechiël 38:15 *Dan zult gij komen uit uw woonplaats uit het verre noorden, gij en vele volken met u, allen ruiters, een grote schare en een talrijk leger.*

Worden die arme Israëlieten in al die vredige dorpjes zonder muren en zonder grendels straks in een klap verpletterd? Er wordt wel even gezegd dat dit grote gezelschap als een wolk voortschuift over de aarde. En u weet hoe snel wolken langs de hemel kunnen gaan. Als je je met die snelheid over de aarde kunt voortbewegen, dan is dat toch een verpletterende macht!

Ezechiël 38:19b *Waarlijk, te dien dage zal een zware aardbeving het land van Israël teisteren. 20 Ja, beven zullen voor Mij de vissen der zee, het gevogelte des hemels, het gedierte des velds en al het kruipend gedierte dat op de aardbodem kruipt en alle mensen die op de aarde leven; de bergen zullen neerstorten, de bergwanden zullen vallen, elke muur zal ter aarde storten. 21 Dan zal Ik op al mijn bergen het zwaard tegen hem oproepen, luidt het woord van de Here Here. Het zwaard van de een zal tegen de ander zijn. 22 Ik zal met hem in het gericht treden door pest en door bloed; stromende regen en hagelstenen, vuur en zwavel zal Ik doen neer regenen op hem, op zijn krijgsbenden en op de vele volken die met hem zijn; 23 Ik zal Mij groot en heilig betonen en Mij doen kennen ten aanschouwen van vele volken; en zij zullen weten, dat Ik de Here ben.*

De Britten noemen dit 'friendly fire'; letterlijk: 'Bevriend vuur'. Je schiet op je eigen mensen. Als dit tegenwoordig gebeurt, is dat een verschrikkelijk ongeluk. Daar worden zware rapporten over geschreven. Het zal straks op grote schaal plaatsvinden. Men zal tegen elkaar het zwaard opheffen. En dat niet alleen: we hebben gelezen over een lading natuurrampen. We hebben gelezen over een aardbeving, over ziekte, over hagelstenen, over zwavel. En dan in vers 23 *Ik zal Mij groot en heilig betonen en Mij doen kennen ten aanschouwen van vele volken; en zij zullen weten, dat Ik de Here ben.* Met andere woorden: als het werkelijk zo is - en ik denk dat er reden is om dit te denken - dat dit het begin van het Vrederijk is, dan verandert voor Israël de veiligheidssituatie drastisch. Die veiligheid is hun dan gegarandeerd. En als die verschrikkelijke macht zal komen, dan gaat het kennelijk als in Exodus 14:14, waar staat: *De*

⁴ Dit is de mening van Arnold G. Fruchtenbaum, *Handbuch der biblischen Prophetie*, Asslar 3^e druk 1999, pp.112v.

Here zal voor u strijden en u zult stil zijn. Tegen de Egyptenaren hebben de Israëlieten ook geen vinger hoeven uitsteken. En wat zagen ze uiteindelijk? De Egyptenaren lagen dood aan de oever van de Schelfzee. De Heer had gewonnen. En het lijkt er hier wel heel veel op dat het net zo zal gaan. De veiligheid van Israël zal voor het eerst echt gegarandeerd zijn. Dat is nu niet het geval. Geen enkele aardse grootmacht, geen Verenigde Staten of Verenigde Naties, geen Veiligheidsraad is in staat om de veiligheid van Israël te garanderen. Maar dan zal er Iemand zijn die daartoe wel instaat is: de Here God, die van het begin af het einde verkondigt.

Nog een paar dingen uit hoofdstuk 39.

In 39:21 zegt de Heer: Zo zal Ik mijn heerlijkheid onder de volken brengen, en zullen alle volken het gericht zien dat Ik voltrokken heb, en de hand die Ik op hen heb gelegd. 22 Het huis Israëls zal weten, dat Ik de Here hun God ben, van die dag af en voortaan. 23 En de volken zullen weten, dat het huis Israëls om zijn ongerechtigheid in ballingschap is gegaan; omdat zij Mij ontrouw geworden waren, had Ik mijn aangezicht voor hen verborgen en hen overgegeven in de macht van hun tegenstanders, zodat zij allen door het zwaard vielen. 24 Naar hun onreinheid en hun overtredingen heb Ik hen behandeld

en mijn aangezicht voor hen verborgen.

En passant krijgen we nog even een stukje geschiedfilosofie. De Heer laat hier zien hoe het zat met Israël voordat het als volk weer in het land was: 23 En de volken zullen weten, dat het huis Israëls om zijn ongerechtigheid in ballingschap is gegaan; omdat zij Mij ontrouw geworden waren. Dus niet om andere redenen; niet omdat die volken zo slecht waren, nee de Heer zegt als een soort hele korte verantwoording achteraf: Israël heeft heel veel ellende moeten meemaken voorafgaand aan deze laatste ontwikkelingen omdat ze aan God ontrouw waren geweest.

In vs. 25v. volgt een soort samenvattende terugblik:

39: 25 Daarom, zo zegt de Here Here, nu zal Ik een keer brengen in het lot van Jakob en Mij ontfermen over het gehele huis Israëls, en ijveren voor mijn heilige naam. 26 Zij zullen de smaad en al de ontrouw, waarmee zij Mij ontrouw geweest zijn, vergeten, wanneer zij weer in hun land wonen, veilig, zonder dat iemand hen opschrikt. In de hoofdstukken hiervoor zien we hoe ze uit de volken terugkomen en veilig in het land wonen. Het is alsof de Heer zegt: Deze episode wil ik afronden met een blik op Mijzelf en wat Ik uiteindelijk met dat volk wil doen. En dan is dit alles slechts een rimpeling voordat het Vrederijk aanbreekt.

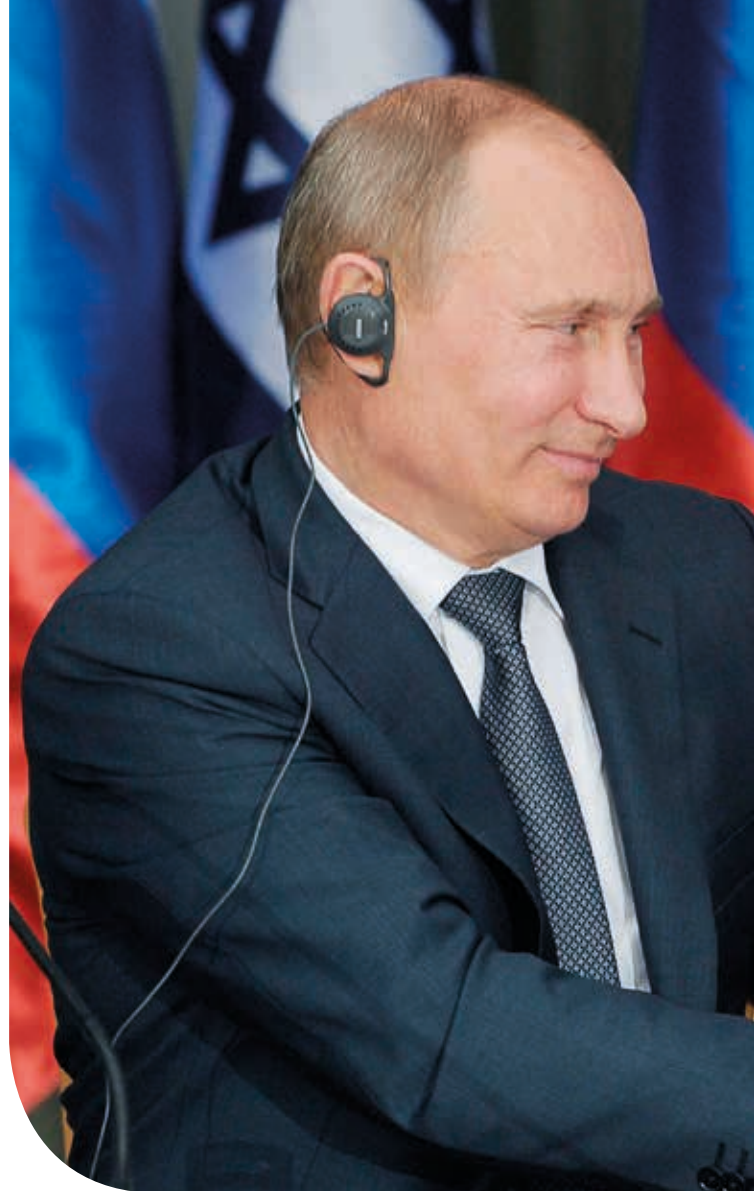
27 Als Ik hen uit het gebied der volken terugbreng en hen uit de landen van hun vijanden verzamel.... 28 En zij zullen weten, dat Ik de Here hun God ben, zowel wanneer Ik hen in ballingschap wegvoer onder de volken, als wanneer Ik hen weer in hun eigen land verzamel, zonder dat Ik iemand van hen daarginds achterlaat. 29 En Ik zal mijn aangezicht niet meer voor hen verbergen, wanneer Ik mijn Geest over het huis Israëls heb uitgestort, luidt het woord van de Here Here.

Het is geweldig dat het allemaal met Israël zo zal aflopen. En mocht u geloven dat het in Ezech.38-39 niet om Rusland gaat, dat geeft dat niets. God zal zich hoe dan ook de Heilige betonen aan al die vijanden, wie het ook zijn. Die God mogen wij kennen als de Vader van onze Heer Jezus Christus. En wij zijn nu al minstens zo veilig als Israël in de toekomst. God heeft zijn eigen Zoon immers niet gespaard, maar Hem voor ons allen overgegeven. Wij mogen tot zijn hemels volk behoren, ook al zijn we nu nog op aarde. Maar God kijkt net zo geïnteresseerd naar zijn aardse volk Israël, dat nog een heel moeilijke tijd zal moeten doormaken. Dat, als ik het goed begrijp, zelfs aan het begin van het Vrederijk misschien toch gevoelens van angst zal kennen. Misschien zijn ze direct al verzekerd van de steun van de David in hun midden en merken ze dat er ingegrepen wordt. Het is alleen God die kan en zal doen wat wij ons niet kunnen voorstellen, maar die Zijn raadsbesluit ten einde zal brengen, en die zal lachen om zo iemand als Gog. Psalm 2 zegt *Die in de hemel zit, zal lachen*. Waarom doet Hij dat? Omdat Hij toch Zijn Koning gesteld heeft over zijn heilige berg. En dat is de grote Koning, de Heer Jezus Christus, die daarna voluit zal regeren over deze aarde.

Is Poetin⁵ Gog?

Vladimir Poetin is in 2012 voor een derde termijn herverkozen als president van Rusland. Wat van meet af aan opvallend is, is de manier waarop hij via wetgeving de positie van de staat is gaan versterken. Hij heeft er daarnaast geen geheim van gemaakt dat hij deze sterke staat weer de status van wereldmacht wil geven, op zo'n manier dat hij daarmee de historische glorie herstelt. Zijn adviseurs reikten hem de Euraziatische gedachte aan, d.w.z. dat onder de dekmantel van een economische unie van de landen van de voormalige Sovjet-Unie Moskou de spil wordt van

⁵ De feitelijke gegevens over Poetin heb ik ontleend aan Peter d'Hamecourt, *Rusland in oorlog – met zichzelf en de wereld, deel 1 en deel 2*, Schoorl 2014 en 2015.

een Russisch wereldrijk, dat veelbetekenend *Novorossija* wordt genoemd. Achter dit idee mobiliseert hij via een onophoudelijke stroom van geraffineerde propaganda het Russische volk. Het veroveren van land en dus het uitbreiden van het toch al immense grondgebied is een belangrijk doel geworden. In 2007 legde Poetin zelfs een claim op de Noordpool! Duizenden mensenlevens zijn inmiddels aan Poetins streven opgeofferd, inclusief, naar het lijkt, de 298 slachtoffers van vlucht MH17 op 17 juli 2014. In economisch opzicht gaat het overigens mede als gevolg van de Europese sancties bergafwaarts met Rusland. Toch zet Poetin zijn nationalistische en imperialistische ambities voort. Zijn oorlog krijgt een steeds bloediger karakter. De uitgaven voor defensie en veiligheid zijn de enige die niet drastisch worden gekort, maar onverminderd hoog blijven. Een sterk leger en

een sterke staat zijn voor Poetin de symbolen van zijn macht. Opmerkelijk genoeg is het een politieke radicale activist uit Israël, genaamd Avigdor Eskin, die aan de top van het Kremlin veel invloed heeft. Op de televisie heeft hij het Russische leger aangemoedigd de Russische wereld te redden via een invasie in Oekraïne.

Daarnaast heeft patriarch Kirill in Sotsji de deelnemers van het jaarlijkse congres van de Russische Wereld voorgehouden ‘dat mensen die leven op de historische grond van “Roes” ervan doordrongen moeten zijn dat zij behoren tot één beschaving en naar de wereld moeten kijken als één trans-nationaal project’.

Is Poetin Gog? Het zou kunnen. Zowel Gog als Poetin blijken berekenende lange termijndenkers te zijn met een duidelijk plan. De vele volken die Gog beheerst, doen zeker aan Poetin

en zijn Novorossija denken. Maar... er is iets dat mij doet aarzelen om beiden te gemakkelijk gelijk te stellen, en dat is Poetins raadselachtige houding tegenover Israël. Enerzijds steunt Poetin de vijanden van de huidige staat Israël, o.a. door zijn steun aan het Iraanse nucleaire programma. Anderzijds haalt Poetin de banden met Israël aan⁶, en op antisemitische uitlatingen kan hij niet worden betrapt⁷. Of is dit allemaal tactiek, een doelbewust aangebracht rookgordijn? De tijd zal het leren.

6 Zie Mark N. Katz, Putin's Pro-Israel Policy, <http://www.meforum.org/690/putins-pro-israel-policy>, geraadpleegd op 15 maart 2015.

7 Zie The Moscow Times van 15 juli 2014, <http://www.themoscowtimes.com/news/article/despise-his-sympathy-putin-is-unable-to-support-israel-against-hamas/503466.html>